

První čtení: 5. kniha Mojžíšova, 30, 8 – 20

Hlavní čtení: Římanům 6, 22 a 23

Avšak nyní, když jste byli osvobozeni od hříchu a stali se služebníky Božími, máte z toho užitek, totiž posvěcení, a čeká vás život věčný. Mzdou hříchu je smrt, ale darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu.

Pro koho pracujete? No přece pro toho, komu jste smluvně zavázáni, u koho máte podepsanou pracovní smlouvu. Anebo by se to dalo říct taky tak, že pro toho, kdo vás platí, kdo vás odměňuje, od koho vám chodí mzda. To je zřejmé, sestry a bratři, každému, kdo byl někdy zaměstnán. Všichni to známe, že to takto na světě chodí.

Tohoto názorného příkladu užívá apoštol Pavel jako podobenství našeho života: Život je jako pracovní poměr, postaru služba. Život, v němž máme nad sebou zaměstnavatele, pro kterého pracujeme, kterému sloužíme, který je postaru pánem našeho života. Tedy také tím, kdo nám dává odměnu či odplatu, výplatu či mzdu.

Čtenářům dopisu do Říma apoštol tímto obrazem ukazuje, co s nimi učinilo evangelium, které slyšeli a přijali. Co to udělalo s jejich životy. Že to bylo něco podobného, jako kdyby změnili zaměstnavatele. Jako kdyby šli za lepší prací. Toto podobenství můžeme zcela jednoznačně vztáhnout na sebe i my dnes. Naším původním zaměstnavatelem byl hřích. Vládl našemu životu, poroučel, rozkazoval a dával svou odměnu – smrt. Odměnou, mzdou hříchu je smrt. To byla výplata, kterou jsme od něj mohli dostávat. Jemu jsme byli smluvně zavázáni, jemu jsme sloužili, pro něj pracovali. A nešlo jen tak dát výpověď. Kdepak, tak jednoduché to nebylo. Člověka samotného by to ani nenapadlo. Ale i kdyby napadlo, nešlo to. Hřích si své dělníky hlídá, pečlivě je střeží. Jako člověk nemohl odejít ze socialistického Československa, protože byly hranice zadrátované a bděle střežené, stejně nejde jen tak odejít z pracovního poměru od hříchu. I kdyby člověk stokrát chtěl.

Potíž je, že často ani nechce. To musí přijít někdo, kdo jej odtamtud vytáhne. Kdo za nás tenhle pracovní poměr rozváže, kdo si nás vyreklamuje, kdo nás z toho vyseká, osvobodí. A teď apoštol řekne, že právě to se stalo! „Nyní jste byli osvobozeni od hříchu.“ Došlo k tomu Božím zásahem v Ježíši Kristu, kdy byly zrušeny veškeré nároky hříchu na vás. Už mu nepatříte, už to není váš šéf, už k němu nemusíte každé ráno nastoupit do šichty. Už vás nebude víc kontrolovat a úkolovat, vykořisťovat a sdírat z kůže. A taky už vás nebude platit.

Všimli jste si, sestry a bratři, co je v tomto Pavlově podání hřích? To není jen nějaké záporné ohodnocení našich špatných činů. Hřích také neznamená, že občas něco prošvihneme. Hřích je skutečnost, síla, moc, která nás ovládá, určuje, která nám diktuje podmínky: Kdy a kde nastoupíme do práce, co budeme dělat, jak se budeme pod jeho vedením a řízením chovat, jaké máme povinnosti. A taky co za to dostaneme.

Můžeme si představit, jak by se asi kterýkoliv zaměstnavatel tvářil, kdybychom mu chtěli diktovat, kolik nám má zaplatit. Je to přece tak, že mzdu určuje právě zaměstnavatel. Pokladní nedostane dvacet tisíc, ani kdyby chtěla sebevíc, zaměstnavatel jí je nedá. On určuje odměnu. Z toho není úniku.

A navíc, v tomto běhu světa nelze být – v tomto přenesením smyslu – ani nezaměstnaný, nezávislý, ani osoba samostatně výdělečně činná. Buď pracuješ pro hřích, nebo...

Ano, je zde ještě jedna možnost, a to je ta, kterou pro nás Bůh v Kristu otevřel a umožnil a o níž se díky zvěsti evangelia římsští křesťané dozvěděli, doslechli, a my spolu s nimi. Buď jste zaměstnání u hříchu, anebo „jste se stali Božími služebníky a máte z toho užitek“. Jinými slovy: Buď je vaším zaměstnavatelem hřích, anebo máte pracovní smlouvu u firmy Bůh a Syn a od ní vám přichází výplata, odměna, užitek. Tohle je ta druhá možnost pro lidský život. Druhá, a také poslední. Jako jsou dvě cesty, dvě brány, tak jsou také jen dva zaměstnavatelé. Buď hřích, nebo Bůh.

Tuto druhou možnost před námi evangelium otevírá. „Vy jste se stali Božími služebníky.“ Pro vás byla sepsána a Kristovou krví podepsána a potvrzena nová smlouva. Jste u jiného zaměstnavatele, máte jiného pána. A není pochyb, že lepšího.

Jistě, je to zaměstnavatel. I on má pro vás pracovní zařazení, také pod ním se plní pracovní zadání, jeho vůle platí; žádá svévolí na pracovišti, aby si každý dělal, co se mu zachce, případně nedělal vůbec nic. Ovšem pak nám předkládá apoštol k uvážení ty zásadní rozdíly. Nejprve, jaká je odměna, jaký užitek nám přináší, že jsme zaměstnání jinde než u hříchu, že jsme Božími služebníky. „Máte z toho užitek, totiž posvěcení.“ Zase nejspíš další překvapení. Mzdou, odplatou, užitek není něco pouze nadzemského nebo až budoucího, ale posvěcený život tady na zemi. Ani nějaké výhody či protekce v tom smyslu, že byste to měli lehčí, snazší, oprostěné od zápasů se zlem a s bolestí, že by to bylo bez pláče, že by nepřicházela pokušení, bezmoc a slabost. Nic takového.

Ale i v tom všem smíte čerpat posilu z posvěcení. I ve zcela běžném životě a v naprosto běžných situacích se můžete projevovat jako Boží služebníci. Už to je vaše odměna. Jako Boží služebníci se projevujete také svou účastí na bohoslužbách. To vše je vám k užitku, nikoli ke škodě. To není ztráta času, ani povinnost navíc. To je odměna, prospěšná záležitost, výplata. Snad právě tak jako běžná výplata toužebně vyhlížená. Posvěcený život tak neznamena život za každou cenu úspěšný, ale bohabojný, podle apoštola prožitý za všech okolností v Boží blízkosti, s jejím vědomím.

Ovšem pak je tu ještě jedna skutečnost, o níž Pavel v souvislosti se zaměstnáním u Boha – rozumějme s nasměrováním a způsobem celého lidského života podle Boží vůle – mluví. A to je dar Boží milosti, kterýmžto darem je život věčný. A zase pozor. Tohle už není mzda, to není odměna za odvedený výkon, za odpracované hodiny či roky. Tenhle dar na našich výkonech vůbec nezávisí. O jeho udělení se nerozhoduje podle našich zásluh a pracovních úspěchů. To je dar z milosti, zcela nezasloužený, nenárokovatelný. Nelze si jej odpracovat ani vystávkovat, nelze si jej předem sjednat zvláštním ustanovením pracovní smlouvy jako tzv. zlatý padák pro špičkové manažery. Je to dar z milosti.

A jak už i tohle slovní spojení samo napovídá, když se někdo projevuje jako pán milostivý, tak není důvod se bát. Nemusím se strachovat, že o něco přijdu, že budu podveden, obrán a ošizen. Tohle obdarování si Boží milost vytyčila za svůj cíl, který nám připravila a do něhož jsme zváni bez ohledu na kvalifikaci, schopnosti a výkonnost.

Tak kdopak by váhal, kterou z těch dvou pracovních smluv si vybrat k podepsání.

MODLITBA

Vod' nás, Pane, po svých cestách! Uč nás svým způsobům, abychom podle nich jednali v církvi i ve světě! Kéž o nás platí, že chceme chodit po tvých cestách, že chceme dodržovat směr, který nám ukazuješ. Kéž o nás platí, že chceme jednat podle toho, co jsi nám v Ježíši Kristu zjevil a ukázal jako dobrý a tobě milý způsob pouti tímto naším pozemským časem. Svým Duchem nás v tom posiluj!
Amen